

Mál nr.50/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka (X)

Skaðabótaábyrgð.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 25. janúar 2023 ásamt fylgisköllum.
2. Bréf V dags. 23. febrúar 2023.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 14. mars 2023.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 5. júní 2021 hafi M verið í 6-7 manna hópreið, m.a. eftir Heiðmerkurvegi. Þar hafi M orðið var við að vegavinna stóð yfir, og m.a. hafi veghefill verið að störfum. Þegar M nálgast hefilinn hafi stjórnandi hans, A, stöðvað hann og M hafi því talið óhætt að ríða fram hjá. Þá hafi vegheflinum verið bakkað skyndilega og bakkflauta hans farið í gang. Við það hafi hesturinn sem M sat og þeir tveir sem hann var með í taumi, fælst með þeim afleiðingum að M féll af baki og hlaut líkamstjón. Í skýrslu M fyrir lögreglu, dags. 9. júní 2021, lýsir M atvikum svo að hann hafi séð vinnuvélar við veginn og m.a. heyrt í veghefli, sem hafi verið stopp þegar M ætlaði fram hjá. Þegar 6-8 metrar hafi verið í hefilinn hafi hann verið settur í bakkgír og bakkflauta hans farið í gang með fyrrgreindum afleiðingum. M hefur krafist bóta úr ábyrgðartryggingu X á grundvelli þess að tjón hans verði rakið til saknæmrar háttsemi A, starfsmanns þess. Þó ekki sé um eiginlegan reiðstíg að ræða sé vegurinn mikið notaður af hestamönnum og A og aðrir stafsmenn X hafi orðið reiðarinnar varir enda hafi þeir allir gert hlé á störfum í aðdraganda slyssins. Hafi A borið að bíða uns hópurinn var farinn hjá enda hafi hann mátt vita að hávaðinn í bakkflautunni kæmi til með að fæla hestana. Hafi X borið að haga þjálfun A þannig að tryggt væri að hann gætti sín sértaklega í návígi við ríðandi vegfarendur. M byggir þá á því að skylt hafi verið að girða svæðið af svo ríðandi vegfarendur þyrftu ekki að vera í návígi við hefilinn, og þá mótmælir M því að viðvörunarmerkingar hafi verið á svæðinu.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að félagið telji ekki sýnt fram á að slys M verði rakið til saknæmra mistaka starfsmanna X eða saknæms vanbúnaðar sem X beri ábyrgð á. Vinna við heflun Heiðmerkurvegjar hafi staðið yfir á slysdegi og hafi umræddur veghefill auk tveggja vörubíla verið að störfum og hafi tækin verið kyrrstæð úti í kanti til að hleypa bílaumferð hjá. Hafi stjórnendur þeirra ekki orðið reiðarinnar varir fyrr en þeir sáu lausa hesta koma fram fyrir tækin eftir að slys M hafði átt sér stað. Þá kannist A ekki við að hafa sett hefilinn í bakkgír. Viðvörunarmerkingar hafi verið við upphaf og lok vinnusvæðisins auk þess sem tækin hafi verið sýnileg langt að. Ekki sé um eiginlegan reiðstíg að ræða og sé vegurinn því opinn fyrir umferð bifreiða, tækja og reiðhjóla. M, sem sé væntanlega vanur reiðmaður, hafi borið að sýna eðlilega varfærni þegar hann varð framkvæmdanna var, og hefði hann getað valið aðra leið eða farið af baki og teymt hestana. Jafnvel þó tækin hafi verið kyrrstæð hafi vélar þeirra verið í gangi og hafi M mátt vera ljóst að einhverjar líkur væru á því að hestarnir fældust við að fara fram hjá, jafnvel þó tækin væru kyrrstæð.

Í viðbótarathugasemdum M kemur fram að í fyrri málavaxtalýsingu A, eins og hún hafi verið höfð eftir í upphaflegu höfnunarbréfi V, dags. 22. mars 2022, komi skýrt fram að A hafi bakkað tækinu og við það hafi flautan farið í gang. Ekki sé hægt að byggja á síðar til komnum lýsingum varðandi það að vegheflinum hafi ekki verið bakkað í aðdraganda slyssins.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Samkvæmt upphaflegri málavaxtalýsingu M fyrir lögreglu kemur fram að hann hafi veitt vegavinnu athygli og að veghefillinn hafi „akkúrat“ verið stopp þegar M hugðist ríða fram hjá. Þegar um 6-8 metrar hafi verið að heflinum hafi hann verið settur í bakkgír og flauta hans farið í gang. Af þessari lýsingu, svo og lýsingu X um að tækin hafi verið kyrrstæð í vegarkanti í þeim tilgangi að hleypa bifreiðum fram hjá, verður ekki fullyrt, gegn neitun A, að hann hafi veitt reiðinni athygli í aðdraganda slyssins. Jafnvel þó svo hefði verið greinir aðila á um hvort veghefillinn hafi verið settur í bakkgír en af frumgögnum

málsins, þ.á.m. lýsingu M fyrir lögreglu, verður í öllu falli ekki ráðið að hefillinn hafi verið á ferð. Jafnvel þó bakkflauta hefilsins hafi farið í gang verður þá ekki fallist á málatilbúnað M um að borið hafi að þjálfar starfsmenn X sérstaklega í umgengni gagnvart hestum, að öðru leyti en leiðir af almennum tillitsskyldum vegfarenda, en ekki er um eiginlegan reiðstíg að ræða. Við slíkar aðstæður, þ.e. á vegi sem opinn er almennri umferð, verður að ætla að það standi reiðfólki nær að gæta sérstaklega að þáttum sem haft geti áhrif á hestana, en hestar eru lifandi verur sem geta fælst af ýmsum orsökum. Þá liggur fyrir að M veitti vegavinnunni athygli með nokkrum fyrirvara og verður því ekki séð að mögulegur skortur á merkingum vinnusvæðisins, sem raunar er ekki sýnt fram á, hafi verið orsakaþáttur hvað tjón M varðar. Samkvæmt framansögðu hefur M ekki sýnt fram á að skilyrði skaðabótaábyrgðar X séu uppfyllt og er það álit nefndarinnar að um óhappatilvik hafi verið að ræða.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V

Reykjavík, 18. apríl 2023

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir